

WWW.AKOEDU.IR

اولین و باکیفیت ترین

درا
ایران آکادمی کنکور

جهت دریافت برنامه‌ی شخصی سازی شده یک هفته ای
رایگان کلیک کنید و یا به شماره‌ی ۰۹۰۲۵۶۴۶۲۳۴۰ عدد ۱
را ارسال کنید.

۱۰۰ تست شیمی دهم فصل ۳ - رفتار آب تا پایان پیوند هیدروژنی

۱) چه تعداد از موارد زیر نادرست هستند؟

- الف) پیوند هیدروژنی، یکی از نیروهای واندروالسی محسوب می‌شود.
- ب) هر مولکول آب می‌تواند حداقل با ۴ پیوند هیدروژنی با ۲ مولکول آب دیگر ارتباط برقرار کند.
- ج) در ساختار یخ آرایش مولکولهای آب به گونه‌ای است که در آن اتم‌های اکسیژن در رأس حلقه‌های شش‌ضلعی قرار دارند.
- د) هنگام قرارگیری مولکول آب در میدان الکتریکی، سر اکسیژن آن در جهت قطب منفی میدان قرار می‌گیرد.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۲) کدامیک از مقایسه‌های زیر درست است؟

- (۱) گشتاور دو قطبی: پروپان C_3H_8 دی‌متیل‌اتر
- (۲) نقطه جوش: هیدروژن‌سولفید H_2S هیدروژن‌کلرید
- (۳) شمار عنصرها: پتاسیم‌سولفات K_2SO_4 آمونیوم‌نیترات
- (۴) نسبت شمار کاتیون به آئیون: آمونیوم‌کلرید NH_4Cl سدیم‌کربنات

۳) چند مورد از مطالب زیر درست هستند؟

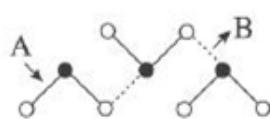
- الف- رسانایی الکتریکی محلول $5/0 \text{MgCl}_2$ از محلول $9/0 \text{NaCl}$ بیشتر است.
- ب- مجموع برهم‌کنش‌های بین مولکولی در $\text{I}_2(s)$ از $\text{H}_2\text{O(l)}$ قوی‌تر است.
- ج- گشتاور دوقطبی کمیتی است که با افزایش جرم مولکول، افزایش می‌یابد.
- د- سه عنصر اول گروه‌های ۱۵، ۱۶ و ۱۷ جدول تناوبی، توانایی برقراری پیوند هیدروژنی را بین مولکولهای عنصرهای خود دارند.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۴) کدامیک از عبارت‌های داده شده درست است؟

- الف- Ca^{2+} و Cl^- ، دو یون محلول در آب هستند که برای شناسایی آن‌ها می‌توان به ترتیب از محلولهای نقره‌نیترات و سدیم‌فسفات استفاده کرد.

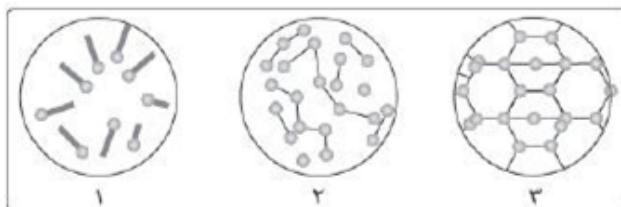
- ب- نسبت تعداد اتم به تعداد عنصر در آمونیوم‌کربنات $1/2 \text{NH}_4\text{CO}_3$ برابر همین نسبت در آهن (II) هیدروکسید است.
- ج- CH_4 و NH_3 ناقطبی بوده و در میدان الکتریکی جهت‌گیری نمی‌کنند.
- د- با توجه به شکل زیر که نشان‌دهنده مولکولهای آب است، پیوندهای A و B به ترتیب هیدروژنی و کووالانسی هستند.

- (۱) الف، ج (۲) ب، د (۳) الف، ب (۴) ج، د

شکل‌های زیر مولکول‌های آب را در سه حالت فیزیکی متفاوت نشان می‌دهند. با توجه به آن‌ها، کدام موارد از عبارت‌های زیر درست است؟

- الف- بیشترین تعداد پیوند هیدروژنی بین مولکول‌ها در شکل (۳) ایجاد می‌شود.
ب- قدرت یک پیوند هیدروژنی تشکیل شده بین دو مولکول آب در شکل (۲) ضعیف‌تر از شکل (۳) است.

ج- به ازای مقادیر یکسان، چگالی شکل (۳) کمتر از شکل (۲) است.

د- ترتیب انرژی جنبشی مولکول‌ها در سه شکل به صورت (۳) > (۲) > (۱) است.

- (۴) الف، ج، د (۳) ب، د (۲) ب، ج (۱) الف، ب

چه تعداد از مولکول‌های زیر در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کنند؟

- (۴) (۴) (۳) (۳) (۲) (۲) (۱) (۱)

مقایسه دمای جوش ترکیبات هیدروژن‌دار گروههای ۱۶ و ۱۷ جدول‌های دوره‌ای در کدام گزینه به درستی انجام شده است؟

$\text{HBr} < \text{AsH}_3 < \text{PH}_3$ (۲) (۱) $\text{HBr} < \text{PH}_3 < \text{AsH}_3$

$\text{PH}_3 < \text{HCl} < \text{AsH}_3$ (۴) (۳) $\text{PH}_3 < \text{HBr} < \text{HCl}$

کدام عبارت، نادرست است؟

(۱) هر یک مول آلومنیم کربنات با اتحاد در آب، به ۵ مول یون تفکیک می‌شود.

(۲) آمونیوم سولفات یکی از کودهای شیمیایی است که دو عنصر نیتروژن و گوگرد را در اختیار گیاه قرار می‌دهد.

(۳) مولکول‌های هیدروژن سولفید برخلاف مولکول‌های اوزون، در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کنند.

(۴) برای گاز اکسیژن نمودار اتحال پذیری بر حسب فشار گاز در دمای ثابت در مقایسه با گاز نیتروژن، با شبیه بیش‌تری افزایش می‌یابد.

اگر نیروهای بین‌مولکولی در اتانول، آب و بین اتانول و آب را به ترتیب با a، b و c نشان دهیم، چند مورد از مقایسه‌های زیر، درست‌اند؟

- c > b > a • (۴) (۴) c < a • (۲) (۲) b > a • (۱) (۱)

گشتاور دوقطبی چه تعداد از مولکول‌های زیر، بزرگ‌تر از صفر است؟

هیدروژن سولفید اوزون اتیلن گلیکول اوره
اوچه کربن دی سولفید ید

- (۲) (۴) (۳) (۳) (۴) (۲) (۵) (۱)

- اگر آرایش الکترونی اتم‌های A، B، C، D و E به ترتیب به زیرلایه‌های ۲s، ۲p^۳، ۲p^۴، ۲p^۵ و ۲p^۶ ختم شود، چه تعداد از عبارت‌های زیر نادرست است؟
- الف- گشتاور دوقطبی مولکول BD_۳ بزرگ‌تر از صفر است.
- ب- گشتاور دو قطبی AD_۴ مانند BC_۲ است.
- ج- مولکول‌های C_۲ و B_۲ بیشترین حجم هواکره را اشغال می‌کنند.
- د- مولکول AC_۲ مولکولی خطی و ناقطبی است.

۴ (۴)

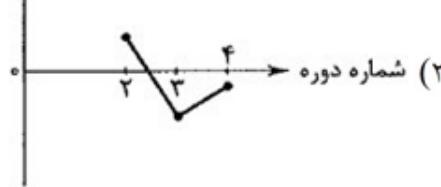
۲ (۳)

۲ (۲)

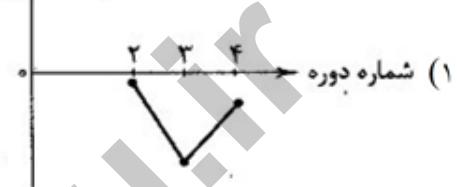
۱ (۱)

کدامیک از نمودارهای زیر را می‌توان به نقطه‌ی جوش ترکیب‌های هیدروژن‌دار سه عنصر نخست گروه ۱۵ نسبت داد؟

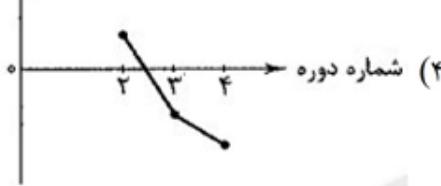
نقطه جوش (°C)

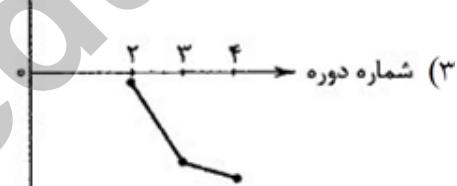
نقطه جوش (°C)

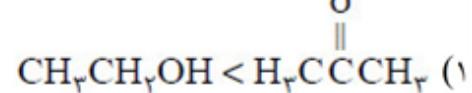
نقطه جوش (°C)

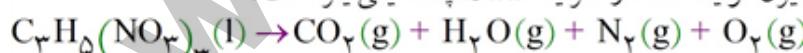
نقطه جوش (°C)

در کدام مورد، نقطه‌ی جوش دو ترکیب داده شده، به درستی مقایسه شده است؟

اگر بر اثر تجزیه‌ی مقداری C₃H₅(NO₃)_۳، مقدار ۰/۴ مول فراورده تولید شود که مولکول‌های آن در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کنند، حجم گاز اکسیژن تولید شده در شرایط STP چند میلی‌لیتر است؟

۱۴۹۳ (۴)

۷۴۶ (۳)

۱۷۹۲ (۲)

۸۹۶ (۱)

نادرست است؟
J، A، D، E، G و پنج عنصر متولی دوره‌ی دوم جدول تناوبی‌اند. اگر J یک گاز تکاتمی باشد، کدام عبارت

(۱) در مولکول AE_2 ، هسته‌ی هر سه اتم بر روی یک خط راست قرار دارند.

(۲) در آئیون DE^- ، اتم مرکزی دارای یک جفت الکترون ناپیونندی است.

(۳) نقطه‌ی جوش ترکیب هیدروژن‌دار G بالاتر از ${}^0\text{C}$ است.

(۴) ترتیب $\text{E} > \text{G} > \text{D} > \text{A}$ را می‌توان به نقطه‌ی جوش ترکیب هیدروژن‌دار این چهار عنصر نسبت داد.

چه تعداد از مطالب زیر، نادرست است؟

مولکول‌های آب در حالت بخار جدا از هم هستند، گویی پیوندهای هیدروژنی میان آنها وجود ندارد.
در ساختار آب، آرایش مولکول‌ها در حالت مایع به گونه‌ای است که در آن، اتم‌های اکسیژن در رأس حلقه‌های شش ضلعی قرار دارند.

در آب در حالت مایع، به دلیل قوی نبودن پیوندهای هیدروژنی مولکول‌ها با یکدیگر، مولکول‌ها بر روی هم می‌لغزند.
در ساختار یخ، هر اتم اکسیژن به دو اتم هیدروژن با پیوند اشتراکی و به دو اتم هیدروژن دیگر با پیوند هیدروژنی متصل است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

تفاوت دمای جوش کدام گونه با دمای جوش HF ، بیشتر است؟

PH_3 (۴)

HBr (۳)

NH_3 (۲)

HCl (۱)

مولکول‌های آب و هیدروژن سولفید در چه تعداد از موارد زیر، با هم تشابه دارند؟

• حالت فیزیکی در دمای ${}^{25}\text{C}$

• قطیمت مولکول

• شمار اتم‌های موجود در فرمول مولکولی

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

• مدل فضا پرکن

۱ (۱)

در کدام گزینه، هر دو مولکول در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کنند؟

F_2, HCl (۴)

O_3, SO_2 (۳)

CH_4, O_2 (۲)

SO_2 (۱)

کدام یک از مطالب زیر درست است؟

(۱) تغذیه‌ی نامناسب، کم تحرکی، نوشیدن آب کم و مصرف کم نمک خوراکی می‌تواند منجر به ایجاد سنگ کلیه شود.

(۲) اتم اکسیژن، سر مثبت و اتم‌های هیدروژن، سر منفی مولکول آب را تشکیل می‌دهند.

(۳) در شرایط یکسان، گاز CO ، آسان‌تر از گاز N_2 به مایع تبدیل می‌شود.

(۴) پیوند هیدروژنی، قوی‌ترین نیروی جاذبه بین مولکول‌ها در موادی است که در مولکول آنها، اتم H به یکی از اتم‌های O ، N و F متصل است.

هر مولکول آب حداقل با چند مولکول H_2O مجاور خود، پیوند هیدروژنی تشکیل می‌دهد؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

چند مورد از مطالب زیر درست است؟

الف- آب برخلاف هیدروژن سولفید، یک مولکول قطبی است به همین دلیل نقطه جوش آب خیلی بیشتر از هیدروژن سولفید است.

ب- نقطه جوش اتانول بیشتر از استون است زیرا بین مولکول‌های اتانول پیوند هیدروژنی برقرار است.

ج- نقطه جوش HBr بیشتر از HCl است چون جرم مولی آن بیشتر است.

د- جرم مولی گاز $N_2 = 28$, $NO = 30 \text{ g.mol}^{-1}$, نزدیک هم است، پس نقطه جوش آن‌ها تقریباً برابر است.

۴

۳

۲

۱

در کدام گزینه تمام ترکیبات در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کند؟

CH_4, Br_2, HI, I_2 (۲)

H_2O, Br_2, HCl, O_2 (۱)

NH_3, CO, H_2S, HCl (۴)

H_2O, CO, HI, CH_4 (۳)

کدامیک از مطالب زیر نادرست است؟

(۱) PH_3 همانند AsH_3 ، در دما و فشار اتاق، گازی شکل است.

(۲) گشتاور دوقطبی مولکول‌های را با یکای دبای (۴) گزارش می‌کنند.

(۳) در ساختار یخ، هر اتم اکسیژن با دو اتم هیدروژن با پیوند اشتراکی و با دو اتم هیدروژن دیگر با پیوند هیدروژنی متصل است.

(۴) مولکول‌های H_2O در حالت بخار جدا از هم هستند، گویی پیوندهای هیدروژنی میان آن‌ها وجود ندارد.

ساده‌ترین ترکیب هیدروژن‌دار چه تعداد از عنصرهای زیر در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کنند؟

- کلر (۱)
- اکسیژن (۲)
- گوگرد (۴)

نقطه‌ی جوش کدامیک از ترکیب‌های زیر، بالاتر از بقیه است؟

- ۱) آب (۱)
- ۲) هیدروژن فلوئورید (۲)
- ۳) آمونیاک (۳)

درباره‌ی HF , HCl و HBr ، چند مورد از مطالب زیر، درست‌اند؟

• مولکول هر سهی آن‌ها قطبی است.

• pH محلول یک مolar هر سهی آن‌ها در آب، یکسان است.

• نقطه‌ی جوش HF در مقایسه با دو ترکیب دیگر، بالاتر است.

• مولکول‌های هر سه، می‌توانند پیوند هیدروژنی تشکیل دهند.

- ۱) (۱)
- ۲) (۲)
- ۳) (۳)

چند مورد از مطالب زیر، درست است؟

• نقطه‌ی جوش اتانول از استون، بیشتر است.

• نیروی بین مولکولی در هیدروژن سولفید در مقایسه با آمونیاک، ضعیفتر است.

• مقایسه‌ی نقطه‌ی جوش Cl , HCl , HBr و HF به صورت: $HF > HBr > HCl > HF$ است.

• بخش عمده‌ی نیروی جاذبه‌ی بین مولکولی در هیدروژن فلوئورید، پیوند هیدروژنی است.

- ۱) (۱)
- ۲) (۲)
- ۳) (۳)

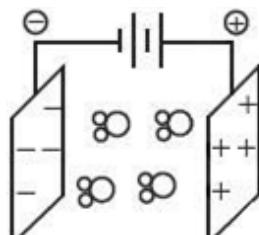
کدام عبارت نادرست است؟

(۱) گشتاور دوقطبی اغلب هیدروکربن‌ها ناچیز و در حدود صفر است.

(۲) ید همانند هگزان ناقطبی بوده و در اثر انحلال ید در هگزان یک محلول بنفس رنگ ایجاد می‌شود.

(۳) قدرت پیوندهای هیدروژنی میان مولکول‌های آب از قدرت پیوندهای هیدروژنی میان مولکول‌های اتانول بیشتر است.

(۴) بنزین مانند هوا محلولی است که از یک حل و چند حل شونده تشکیل شده است.

شکل داده شده می‌تواند مربوط به جهت‌گیری کدام‌یک از مولکول‌های زیر در میدا

الکتریکی باشد؟

H_2O (۲) SO_2 (۱)

CO_2 (۴) NO_2 (۳)

کدام عبارت نادرست است؟

(۱) نیروهای بین مولکولی به طور عمده به میزان قطبی بودن مولکول‌ها و جرم آن‌ها وابسته است.

(۲) گشتاور دوقطبی مولکول‌های آب، نزدیک به دو برابر مولکول‌های H_2S است.

(۳) آب تنها ماده‌ای است که به هر سه حالت جامد، مایع و بخار در طبیعت یافت می‌شود.

(۴) به نیروهای بین مولکولی مانند پیوند هیدروژنی، نیروهای واندروالس می‌گویند.

کدام مقایسه در مورد نقطه جوش مواد داده شده درست است؟

$(\text{H} = 1, \text{F} = 19, \text{P} = 31, \text{Cl} = 35/5, \text{Br} = 80 : \text{g.mol}^{-1})$

$\text{HF} > \text{HBr} > \text{HCl} > \text{PH}_3$ (۲) $\text{HF} > \text{HBr} > \text{PH}_3 > \text{HCl}$ (۱)

$\text{HBr} > \text{PH}_3 > \text{HCl} > \text{HF}$ (۴) $\text{HBr} > \text{HCl} > \text{PH}_3 > \text{HF}$ (۳)

چند مورد از مطالب زیر نادرست است؟

الف- نقطه جوش H_2S نسبت به H_2O به دلیل جرم مولکولی کم‌تر، تفاوتی برابر با 160°C دارد.

ب- نیروهای بین مولکولی، نیروهایی است که مولکول‌های مواد به حالت گازی شکل را در کنار یکدیگر نگه می‌دارد.

ج- در ترکیب‌هایی مانند Na_2S , HCl و PH_3 , نیروهای بین مولکولی از نوع واندروالسی است.

د- میزان قطبیت مولکول‌های آب نزدیک به دو برابر مولکول‌های هیدروژن سولفید است.

۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴ (۱)

برهم کنش میان مولکول‌های چه تعداد از ترکیب‌های زیر از نوع پیوند هیدروژنی است؟ (تفاوت آب سنگین با آب

معمولی در این است که هر کدام از اتم‌های هیدروژن در آب سنگین دارای یک نوترون هستند.)

• هیدروژن فلوئورید • آمونیاک • آب سنگین • متان

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

- در آرایش الکترونی اتم عنصر X، ۳۷/۵٪ شمار الکترون ها دارای عدد کوانتمی $\text{z} = 1$ هستند. اگر در اتم این عنصر فقط دو نوع زیرلایه وجود داشته باشد، چه تعداد از مطالب زیر درباره این عنصر درست هستند؟
- ترکیب هیدروژن دار این عنصر در دمای اتاق، گازی شکل است.
 - اتم عنصر X با مبادله‌ی ۲ الکترون به آرایش الکترونی یک گاز نجیب می‌رسد.
 - آتش‌فشن‌های فعال، منبع تولید اکسیدی از عنصر X هستند.
 - گشتاور دوقطبی اکسیدی از عنصر X، برابر با صفر است.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

- نقطه‌ی جوش ترکیبات (a) تا (d) در کدام گزینه درست مقایسه شده است؟
$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_3$	CH_3OCH_3	$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$	$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{NH}_2$
(a)	(b)	(c)	(d)
$d > c > b > a$ (۴)	$d > c > a > b$ (۳)	$c > d > a > b$ (۲)	$c > d > b > a$ (۱)

- نقطه‌ی جوش H_2O از HF است، زیرا هر کدام از مولکول‌های H_2O و HF به ترتیب با و مولکول مجاور خود پیوند هیدروژنی تشکیل می‌دهند.
- بالاتر - ۲ - ۴ - ۱ - ۴ (پایین‌تر - ۱ - ۲ - ۳)
 - بالاتر - ۲ - ۱ - ۴ - ۲ (پایین‌تر - ۱ - ۲ - ۳)

- کدام عبارت درست است؟
- مولکول گازی HCl راحت‌تر از HF گازی به مایع تبدیل می‌شود.
 - نقطه‌ی جوش NH_3 نسبت به PH_3 کم‌تر است.
 - مولکول گازی CO راحت‌تر از مولکول گازی N_2 به حالت مایع تبدیل می‌شود.
 - نقطه‌ی جوش کلر نسبت به فلوئور کم‌تر است.

- چه تعداد از عبارت‌های زیر درست است؟
- هر مولکول آب می‌تواند با چهار مولکول دیگر آب، پیوند هیدروژنی تشکیل دهد.
 - منظور از مواد کم محلول، موادی است که انحلال‌پذیری آنها در آب 25°C بین ۰/۱ تا ۱/۰ گرم است.
 - سالانه میلیون‌ها تن نمک خوراکی را از تقطیر آب دریا تهیه می‌کنند.
 - شمار اتم‌های سازنده‌ی یون‌های سولفات و فسفات با هم برابر است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

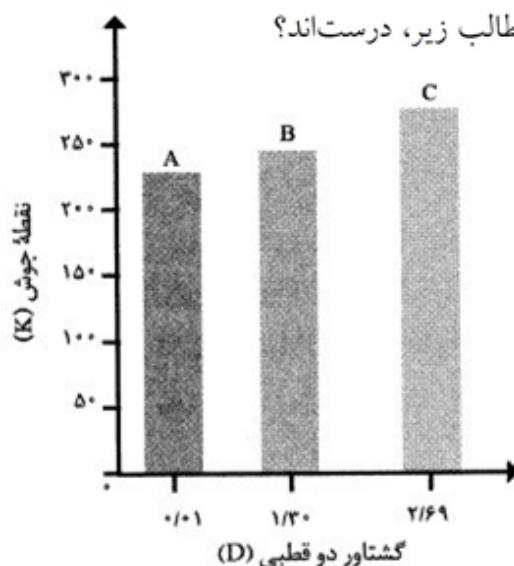
۱ (۱)

- مولکول HF حداکثر با پیوند هیدروژنی و مولکول H_2O حداکثر با پیوند هیدروژنی با مولکول‌های دیگر برهم کنش ایجاد می‌کند. به همین علت نقطه‌ی جوش از بیشتر است.
- $$\text{HF} - \text{H}_2\text{O} - ۳ - ۲ \quad (۴) \quad \text{H}_2\text{O} - \text{HF} - ۲ - ۳ \quad (۳) \quad \text{HF} - \text{H}_2\text{O} - ۴ - ۲ \quad (۲) \quad \text{H}_2\text{O} - \text{HF} - ۲ - ۴ \quad (۱)$$

کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) آب تنها ماده‌ای است که به هر سه حالت جامد، مایع و گاز در طبیعت یافت می‌شود.
- (۲) افزایش حجم هنگام انجماد، از ویژگی‌های شگفت‌انگیز آب محسوب می‌شود.
- (۳) در میدان الکتریکی یکنواخت ناشی از دو صفحه‌ی باردار با بار مخالف، مولکول‌های آب به سمت صفحه‌ای با بار منفی حرکت می‌کنند.
- (۴) هرگاه میله‌ی شیشه‌ای به موهای خشک مالیده شود، مولکول‌های آب از طرف اتم‌های H جذب آن می‌شوند.

با توجه به شکل زیر، با فرض برابر بودن جرم سه ماده، کدام موارد از مطالبات زیر، درست‌اند؟

- (آ) انحلال پذیری A در آب، بیشتر است.
 - (ب) انحلال پذیری C در هگزان، بیشتر است.
 - (پ) جهت‌گیری مولکول‌های C در میدان الکتریکی، بیشتر است.
 - (ت) قدرت نیروهای بین مولکولی این ترکیب‌ها، به ترتیب C > B > A است.
- (۱) پ، ب
(۲) پ، ت
(۳) آ، ب
(۴) آ، ت

کدام ترتیب درباره گشتاور دو قطبی ترکیب‌های داده شده، بر حسب دبای درست است؟

- $\text{H}_2\text{O} > \text{H}_2\text{S} > \text{CO}_2$ (۱)
 $\text{CO}_2 > \text{H}_2\text{O} > \text{H}_2\text{S}$ (۲)
 $\text{H}_2\text{O} > \text{CO}_2 > \text{H}_2\text{S}$ (۳)

با توجه به جدول به جای A، B، C و D موارد مناسب کدام هستند؟ (از راست به چپ بخوانید).

نوع چاذهه بین مولکولی	نقطه جوش	حالت فیزیکی	قطبیت مولکول	مدل فضایبرکن	ماده
C	100°C	مایع	قطبی	❖	آب
D	-6°C	B	A	❖	هیدروژن سولفید

- (۱) ناقطبی، مایع، هیدروژن، هیدروژنی
- (۲) قطبی، گاز، هیدروژنی، هیدروژنی
- (۳) ناقطبی، مایع، دوقطبی-دوقطبی، هیدروژنی
- (۴) قطبی، گاز، هیدروژنی، دوقطبی-دوقطبی

درباره‌ی NH_3 ، PH_3 و AsH_3 ، کدام موارد از مطالبات زیر، درست‌اند؟

- (آ) مولکول هر سه ترکیب قطبی است.
 - (ب) شکل هندسی هر سه مولکول، شبیه یکدیگر است.
 - (پ) دمای جوش این ترکیب‌ها رابطه‌ی مستقیم با جرم آن‌ها دارد.
 - (ت) هر سه ترکیب می‌توانند در تشکیل پیوند هیدروژنی شرکت کنند.
- (۱) آ، ب
(۲) ب، پ
(۳) آ، ب، ت
(۴) ب، ب، ت

کدام مولکول، قطبی است؟

- (۱) دی‌نتیروژن تراکسید (۲) فسفر تری‌کلرید
(۳) سیلیسیم تراپرید (۴) گوگرد تری‌اکسید

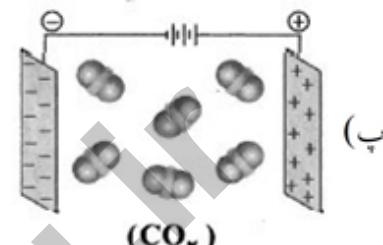
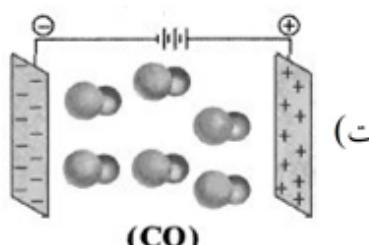
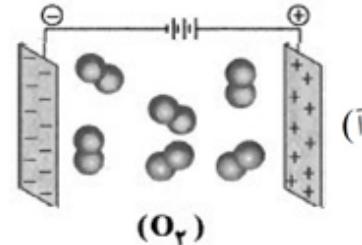
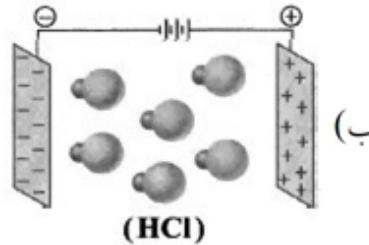
Cl₂ (۴)

 CO₂ (۳)

HCl (۲)

 CH₄ (۱)

رفتار چه تعداد از مولکول‌های زیر در میدان الکتریکی درست نشان داده شده است؟ ۴۸

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

 کدام گزینه، ترتیب نیروی بین مولکولی چهار مولکول دو اتمی CO، N₂، Br₂ و I₂ را به درستی نشان می‌دهد؟ ۴۹

 CO > Br₂ > I₂ > N₂ (۲)

 CO > I₂ > Br₂ > N₂ (۱)

 I₂ > Br₂ > CO > N₂ (۴)

 I₂ > Br₂ > N₂ > CO (۳)

در کدام گزینه، نقطه‌ی جوش مواد درست مقایسه شده است؟ ۵۰

 CH₃COCH₃ < C₂H₅OH < H₂O (۲)

 O₂ < N₂ < O₃ (۱)

HBr < HCl < HF (۴)

 HF < NH₃ < H₂O (۳)

کدامیک از عبارت‌های زیر درست است؟ ۵۱

۱) مولکول‌هایی در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کنند که اتم مرکزی آن‌ها حداقل یک جفت الکترون ناپیوندی داشته باشد.

۲) شدت جهت‌گیری مولکول‌ها در میدان الکتریکی با مقدار گشتاور دوقطبی آن‌ها ارتباط مستقیم دارد.

۳) آب تنها ماده‌ای است که به هر سه حالت جامد، مایع و گاز (بخار) می‌تواند وجود داشته باشد.

 ۴) گشتاور دوقطبی مولکول‌ها (μ) بین صفر تا یک دبای است.

 در ساختار یخ، هر کدام از اتم‌های هیدروژن و اکسیژن به ترتیب چند پیوند هیدروژنی با مولکول‌های H₂O مجاور برقرار کردند؟ (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید). ۵۲

۴ و ۲ (۴)

۲ و ۱ (۳)

۱ و ۲ (۲)

۱ و ۱ (۱)

چند مورد از مطالب زیر، درست است؟

- در بخش، اتم‌های اکسیژن در راس حلقه‌های شش ضلعی جای دارند.
- در ساختار بخش، هر اتم اکسیژن با چهار اتم هیدروژن ارتباط دارد.
- در ساختار بخش، هر اتم اکسیژن، با دو اتم هیدروژن، پیوند هیدروژنی دارد.
- افزایش حجم هنگام بخش زدن آب، سبب تخریب دیواره یاخته‌های کلم می‌شود.

۱) (۱) ۲) (۲) ۳) (۳) ۴) (۴)

در باره آب و هیدروژن سولفید، کدام مطلب نادرست است؟

- ۱) در دمای اتاق، هر دو مایع‌اند.
- ۲) هر دو قطبی‌اند.
- ۳) مولکول هر دو، ساختار خمیده دارد.
- ۴) تفاوت نقطه جوش آن‌ها چشمگیر است.

چند مورد از مطالب زیر، درست‌اند؟

- یکای اندازه‌گیری گشتاور دوقطبی، دبای (D)، است.
- گشتاور دو قطبی، ویژه مولکول‌های مواد قطبی است.
- مفهوم نیروهای بین مولکولی، بر همکنش‌های میان مولکول‌های مواد است.
- گشتاور دو قطبی مولکول آب، در مقایسه با مولکول هیدروژن سولفید، کمتر است.

۱) (۱) ۲) (۲) ۳) (۳) ۴) (۴)

کدام مطلب، نادرست است؟

- ۱) برم، در دمای 25°C و فشار یک اتمسفر، به حالت گاز است.
- ۲) آب، تنها ماده‌ای است که به هر سه حالت جامد، مایع و گاز (بخار) در طبیعت یافت می‌شود.
- ۳) در ترکیب‌های مولکولی با جرم مولی مشابه، ترکیب با مولکول‌های ناقطبی، نقطه جوش پایین‌تری دارد.
- ۴) شیمی‌دان‌ها، به مولکول‌هایی که در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کنند، مولکول‌های دوقطبی می‌گویند.

کدام گزینه درست است؟

- ۱) قطبیت مولکول آب بیشتر از مولکول هیدروژن سولفید است، زیرا گشتاور دوقطبی آن کمتر است.
- ۲) پیوند هیدروژنی، یکی از نیروهای وان دروالس محسوب می‌شود.
- ۳) هر مولکول آب می‌تواند حداقل با ۴ پیوند هیدروژنی، با ۲ مولکول آب دیگر در ارتباط باشد.
- ۴) در پیوند هیدروژنی، اتم هیدروژن در هر مولکول باید با پیوند اشتراکی به یکی از اتم‌های O, N و F متصل باشد.

چه تعداد از عبارت‌های زیر در مورد آب درست است؟

- الف) آب یکی از موادی است که به هر سه حالت جامد، مایع و گاز (بخار) در طبیعت یافت می‌شود.
- ب) تغییر حجم آب و روغن زیتون به هنگام انجام دادن، شبیه به هم است.
- پ) شکل مولکول‌های آب شبیه به یک خط راست است و نقش تعیین کننده‌ای در خواص آن دارد.
- ت) میله شیشه‌ای مالش‌داده شده با موی سر، باریکه آب را منحرف نمی‌کند.

۱) (۱) ۲) (۲) ۳) (۳) ۴) صفر

به کدام دلیل، دیواره یاخته‌ها در بافت کلم بر اثر بخش زدن تخریب می‌شود؟

- ۱) بر اثر کاهش دما، دیواره یاخته‌ها در بافت کلم سست و ناپایدار می‌شود.
- ۲) در دمای پایین، مولکول‌های آب به دلیل نیروی دافعه از بافت کلم خارج می‌شوند.
- ۳) بر اثر کاهش دما، موجودات ذره‌بینی موجود در بافت کلم از بین می‌روند.
- ۴) افزایش حجم آب بر اثر بخش زدن به دیواره بافت کلم آسیب می‌رساند.

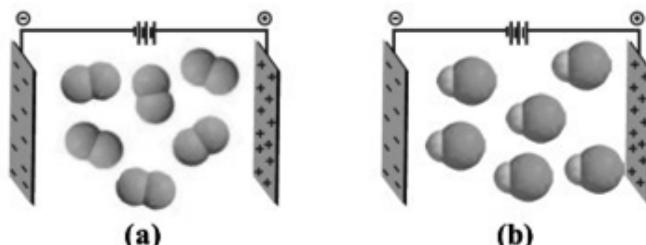

کدام گزینه درست است؟

۶۰

- (۱) هر مولکولی که در ساختار آن اتم هیدروژن وجود داشته باشد می‌تواند پیوند هیدروژنی تشکیل دهد.
- (۲) در مولکول‌های آب، هر اتم اکسیژن با پیوند کووالانسی از سوی اتم هیدروژن مولکول مجاور جذب می‌شود.
- (۳) نیروهای بین‌مولکولی اتانول ($\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$) و متان (CH_4) شبیه به هم و از نوع پیوند هیدروژنی هستند.
- (۴) تعداد پیوندهای هیدروژنی که هر مولکول آب در دمای 120°C و 20°C تشکیل می‌دهد با هم متفاوت است.

شکل زیر مربوط به مولکول‌های HCl و F_2 است که در میدان الکتریکی قرار گرفته‌اند. کدام عبارت(ها) در مورد آن‌ها

درست است (هستند)؟

(الف) شکل a مربوط به گاز F_2 و شکل b مربوط به گاز HCl است.

(ب) مولکول‌های HCl در میدان الکتریکی به‌گونه‌ای جهت‌گیری می‌کنند که اتم‌های Cl به‌سمت قطب منفی قرار می‌گیرند.

(پ) نقطه جوش F_2 از HCl کمتر است و در شرایط یکسان، آسان‌تر به مایع تبدیل می‌شود.

(ت) جمع گشتاورهای دوقطبی این دو مولکول، صفر است.

(۱) الف و ت (۲) پ (۳) الف و ت (۴) ب و ت

در کدامیک از گزینه‌های زیر همه مولکول‌ها در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کنند؟

$\text{H}_2\text{S} \dashv \text{NO} \dashv \text{CO} \dashv \text{HCl}$ (۱)

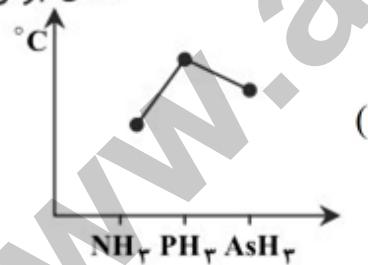
$\text{H}_2\text{O} \dashv \text{HCl} \dashv \text{N}_2 \dashv \text{CO}$ (۲)

$\text{F}_2 \dashv \text{H}_2 \dashv \text{CH}_4 \dashv \text{H}_2\text{O}$ (۳)

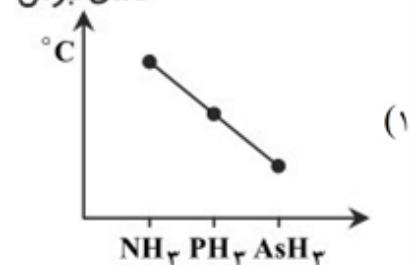
$\text{F}_2 \dashv \text{O}_2 \dashv \text{CH}_4 \dashv \text{N}_2$ (۴)

نمودار دمای جوش ترکیبات هیدروژن‌دار سه عنصر اول گروه ۱۵ مطابق کدام گزینه است؟

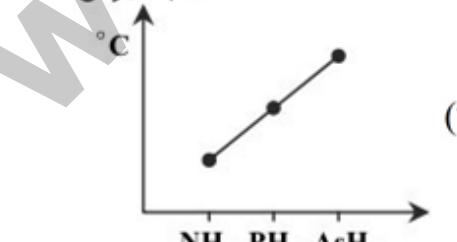
دمای جوش

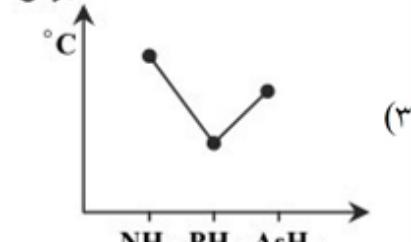
دمای جوش

دمای جوش

دمای جوش

چه تعداد از مولکول‌های زیر، پیوند هیدروژنی تشکیل می‌دهند؟

۶۴

- آب
- آتانول
- آمونیاک
- هیدروژن فلورید
- متان
- هیدروژن برمید

(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

(۵)

(۶)

در ترکیب‌های مولکولی با جرم مولی ، ترکیب با مولکول‌های نقطه جوش بالاتری دارد. به همین دلیل نقطه جوش گاز کربن مونوکسید (CO) از گاز نیتروژن (N₂) است.

- (۱) مشابه - قطبی - بیشتر
- (۲) متفاوت - ناقطبی - کمتر
- (۳) متفاوت - قطبی - بیشتر

چه تعداد از ترکیب‌های زیر دارای گشتاور دو قطبی صفر هستند؟

۴ (۴)	۳ (۳)	۲ (۲)	۱ (۱)
• آمونیاک	• کربن دی اکسید	• استون	• اتانول
	• هیدروژن سولفید	• گاز اکسیژن	• متان

چه تعداد از مولکول‌های زیر در میدان الکتریکی جهت‌گیری نمی‌کنند؟

۵ (۴)	۴ (۳)	۳ (۲)	۲ (۱)
• آمونیاک	• کربن دی اکسید	• متان	• هیدروژن سولفید
	• هیدروژن کلرید	• کربن مونوکسید	• اتانول

ترکیب A در هگزان حل نمی‌شود، آب می‌تواند ماده‌ی B را در خود حل کند و مخلوط C و کربن دی‌سولفید یک مخلوط همگن است. به این ترتیب می‌توان پیشگویی کرد که مخلوط و، احتمالاً خواهد بود. (هر سه ترکیب A، B و C مولکولی و مایع هستند).

- (۱) A - B - C - نامگن
- (۲) A - C - B - همگن
- (۳) C - B - A - آب - همگن
- (۴) C - A - B - نامگن

اگر در مولکول‌های CH_۲Cl_۲ و CCl_۴، اتم‌های کلر با را اتم‌های هیدروژن جایگزین کنیم، مقدار گشتاور دوقطبی مولکول‌ها چه تغییری می‌کند؟

- (۱) در هر دو کاهش می‌یابد.
- (۲) در اولی کاهش می‌یابد ولی در دومی تغییر نمی‌کند.
- (۳) در اولی تغییر نمی‌کند ولی در دومی کاهش می‌یابد.
- (۴) در هیچ‌کدام تغییر نمی‌کند.

ساختار لوویس یک ترکیب، چند ویژگی زیر را درباره آن مشخص می‌کند؟

- * وضعیت قطبیت
 - * چگونگی آرایش اتم‌ها پیرامون اتم مرکزی
 - * شمار الکترون‌های ناپیوندی لایه ظرفیت اتم‌ها
 - * وضعیت پیروی اتم‌های سازنده از قاعده هشتایی
۴ (۴)	۳ (۳)	۲ (۲)	۱ (۱)

در کدام گزینه، نقطه جوش مواد درست مقایسه شده است؟

$\text{CH}_۳\text{COCH}_۳ < \text{C}_۲\text{H}_۵\text{OH} < \text{H}_۲\text{O}$ (۲)	$\text{O}_۲ < \text{N}_۲ < \text{O}_۳$ (۱)
$\text{HBr} < \text{HCl} < \text{HF}$ (۴)	$\text{HF} < \text{NH}_۳ < \text{H}_۲\text{O}$ (۳)

چه تعداد از مطالب زیر درست است؟

- (آ) فلز منیزیم در تهیه‌ی آلیاژها و شربت معده به کار می‌رود و یکی از منابع تهیه‌ی این فلز، آب دریاست.
 (ب) در یون‌های چند اتمی، بار الکتریکی به اتم خاصی تعلق ندارد و اتم‌ها با پیوند کووالانسی به یکدیگر متصل شده‌اند.

پ) در بین ترکیب‌های S , H_2S , CH_4 و CO , گشتاور دو قطبی یک ماده بزرگ‌تر از صفر است.

ت) به طور میانگین بنزین مورد استفاده در خودروها را با فرمول C_xH_y در نظر می‌گیرند که در آن نسبت y به x برابر با $2/25$ است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

کدام عبارت درست است؟ ۷۳

- (۱) تفاوت میان نقطه‌ی ذوب و جوش در ید نسبت به سدیم کلرید بیشتر است.
 (۲) سدیم کلرید در حالت مذاب و محلول رسانایی الکتریکی است اما ید در هیچ حالتی رسانایی ندارد.
 (۳) مولکول آب مانند جسمی که خشی است در میدان الکتریکی جهت‌گیری نمی‌کند.
 (۴) تعداد زیادی از ترکیب‌های شیمیایی هستند که پیوند کاملاً یونی دارند.

هریک از کدام دو ماده، توانایی تشکیل پیوند هیدروژنی داشته، اما مقایسه‌ی نقطه‌ی جوش آن‌ها درست نیست؟ ۷۴

$C_2H_5OH > HCOOH$ (۲)

$HCHO > HCOOH$ (۴)

$CH_3OH < HCHO$ (۱)

$NH_3 < HF$ (۳)

نقطه‌ی جوش کدام ترکیب پایین‌تر است؟ (عدد اتمی O , S , Se , Te به ترتیب برابر 8 , 8 , 16 و 52 است). ۷۵

H_2Se (۴)

H_2S (۳)

H_2O (۲)

H_2Te (۱)

کدام عبارت درست نیست؟ ۷۶

(۱) نیروهای واندروالسی با افزایش جرم مولکول‌ها افزایش می‌یابند.

(۲) برهمکنش‌های جاذبه‌ای از نوع مولکول - مولکول، نیروهای واندروالس نام دارند.

(۳) پیوند هیدروژنی نوعی جاذبه‌ی دوقطبی - دوقطبی است.

(۴) قدرت پیوند هیدروژنی از بقیه‌ی پیوندها بیشتر است.

کدام مولکول غیرقطبی است؟ ۷۷

CH_3OH (۴)

NH_3 (۳)

CO_2 (۲)

HCl (۱)

در کدام گزینه هر دو مولکول ناقطبی و شمار جفت الکترون‌های پیوندی آن‌ها برابر است؟ ۷۸

C_2H_2 , CO_2 (۴)

$SOCl_2$, HCN (۳)

CF_4 , SO_3 (۲)

SF_4 , SiF_4 (۱)

کدام عبارت درست است؟ ۷۹

(۱) یون سولفات همانند گوگرد تری‌اکسید، دارای سه قلمرو الکترونی و ناقطبی است.

(۲) اتانول و دی‌متیل اتر، نقطه‌ی جوش و چگالی متفاوت اما فرمول ساختاری یکسانی دارند.

(۳) استیک اسید عامل ترش بودن سرکه است و فرمول تجربی آن CH_2O است.

(۴) روند مشاهده شده در تغییر نقطه‌ی جوش هیدریدهای گروه ۱۴ در مقایسه با هیدرید گروه‌های ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ تفاوت دارد.

نقطه‌ی ذوب کدام یک از مواد زیر بالاتر از بقیه است؟ ۸۰

P_۴ (۴)

NaCl (۳)

I_۲ (۲)

MgO (۱)

کدام مولکول ناقطبی است؟ ۸۱

POCl_۳ (۴)

CSO (۳)

PCl_۳ (۲)

CCl_۴ (۱)

کدام مطلب درباره‌ی عنصری با اعداد اتمی ۸۲ درست است؟ ۸۲

- (۱) یک فلز قلایی است.
 (۲) یک عنصر واسطه است.
 (۳) می‌تواند حالت‌های اکسایش +۲ و +۴ داشته است. (۴) به گروه اصلی ششم تعلق دارد.

از واکنش ۱ مول N_۲(g) و ۱۰ مول H_۲(g) در ظرف درسته‌ای در دما و فشار مناسب ۱۰/۲ گرم آمونیاک، ۸۳

NH_۳(g)، تشکیل می‌شود. در این شرایط بازده درصدی این واکنش نسبت به آمونیاک کدام است؟

%۵۰ (۴)

%۱۰ (۳)

%۴۰ (۲)

%۳۰ (۱)

(N = ۱۴, H = ۱)

H_۲S (۴)

H_۲O (۳)

HCl (۲)

CH_۴ (۱)

کدام ترکیب پیوند هیدروژنی تشکیل می‌دهد؟ ۸۴

NH_۳ (۴)

NH_۴⁺ (۳)

CH_۴ (۲)

HI (۱)

با توجه به آرایش‌های الکترونی عنصرهای A تا F، کدام گزینه نمایش مولکولی با دو قطبی الکتریکی و پیوندهای کوالانسی است؟ ۸۵

A : ۱s^۲ ۲s^۲ ۲p^۶ ۳s^۲ ۳p^۶

D : ۱s^۲ ۲s^۲ ۲p^۵

B : ۱s^۲ ۲s^۲ ۲p^۶ ۳s^۲ ۳p^۵

E : ۱s^۲ ۲s^۲ ۲p^۶ ۳s^۲ ۳p^۲

C : ۱s^۲ ۲s^۲ ۲p^۶ ۳s^۲ ۳p^۳

F : ۱s^۲ ۲s^۲ ۲p^۱

CB_۴⁺ (۴)

FD_۴⁻ (۳)

EB_۴ (۲)

AD_۴ (۱)

در کدام مورد پیوندها قطبی‌اند اما مولکول قطبی نیست؟ ۸۶

OF_۲ (۴)

SiF_۴ (۳)

NF_۳ (۲)

SF_۴ (۱)

کدام مولکول قطبی است؟ ۸۷

CO_۲ (۴)

(گاز) BeF_۲ (۳)

BF_۳ (۲)

COCl_۲ (۱)

(فسفن)

CCl_۴ (۴)

CO_۲ (۳)

SF_۴ (۲)

BCl_۳ (۱)

کدام مولکول قطبی است؟ ۸۸

(برم) نیتروژن (۴)

(دی) دی‌اکسید کربن (۳)

(ید) I_۲ (۲)

کدام ترکیب تحت یک اتمسفر فشار و در دمای اتاق به آسانی تصعید می‌شود؟ ۹۰

۹۱

- در کدام گاز نیروهای جاذبه‌ی بین مولکول‌ها از همه قوی‌تر است؟
- N₂ (۴) H₂O (۳) CO₂ (۲) CH₄ (۱)

۹۲

- بین مولکول‌های کدام ترکیب زیر نمی‌تواند پیوند هیدروژنی تشکیل شود؟
- C₂H₅OH (۴) HCl (۳) HNO_۳ (۲) NH_۳ (۱)

۹۳

- کدامیک از گازهای زیر، سریع‌تر مایع می‌شود؟
- H₂ (۴) O₂ (۳) N₂ (۲) CO (۱)

۹۴

- نقطه‌ی جوش از بیش‌تر است، پس راحت‌تر مایع می‌شود.
- N_{2(g)}, CO, N₂ (۴) N_{2(g)}, N₂, CO (۳) CO_(g), CO, N₂ (۲) CO_(g), N₂, CO (۱)

۹۵

- کدام گزینه صحیح می‌باشد؟
- (۱) در مولکول آب دو اتم هیدروژن نسبت به اتم اکسیژن در یک راستا و به صورت H - O - H قرار گرفته‌اند.
 - (۲) مولکول آب قطبی است و در سمت اکسیژن آن بار مثبت وجود دارد.
 - (۳) میله پلاستیکی در اثر مالش مقداری بار الکتریکی مثبت بدست می‌آورد.
 - (۴) اگر ساختمان مولکول آب به صورت H - O - H باشد، می‌توان نتیجه گرفت اگر جسم بارداری به آن نزدیک کنیم باریکه آب، منحرف نمی‌شود.

۹۶

- آب نسبت به متان نقطه‌ی ذوب دارد و متان در میدان الکتریکی
- (۱) بالاتر - مانند - جهت‌گیری می‌کند.
 - (۲) بالاتر - برخلاف - جهت‌گیری می‌کند.
 - (۳) پایین‌تر - مانند - جهت‌گیری نمی‌کند.

۹۷

- نوع بر هم کنش بین ذرهای در کدام مورد با بقیه متفاوت است؟
- N₂H_۴ N₂H_۴ (۲) HCHO HCHO (۱)
NOF NOF (۴) CHCl_۳ CHCl_۳ (۳)

۹۸

- کدام ترتیب در مورد نقطه‌ی جوش مواد درست است؟
- H₂O > OF_۲ > F_۲ (۴) F_۲ > OF_۲ > H₂O (۳) OF_۲ > H₂O > F_۲ (۲) H₂O > F_۲ > OF_۲ (۱)

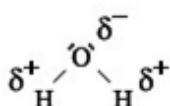
۹۹

- کدامیک از مولکول‌های گازی آسان‌تر مایع می‌شود؟
- CF_۴ (۴) CO (۳) HCl (۲) N₂ (۱)

۱۰۰

- اگر مقدار نیروی جاذبه بین مولکول‌های مایع A در مقایسه با مایع B بیشتر باشد، در شرایط یکسان، فشار بخار مایع B در مقایسه با مایع A و دمای جوش آن است.
- (۱) کم‌تر - بالاتر
 - (۲) بیش‌تر - پایین‌تر
 - (۳) بیش‌تر - بالاتر
 - (۴) کم‌تر - پایین‌تر

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. موارد الف و ب و د نادرست هستند.
بررسی گزینه‌های نادرست:

الف) به جز پیوند هیدروژنی به همهٔ نیروهای بین مولکولی، نیروی واندروالسی می‌گویند.

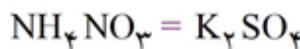
ب) هر مولکول آب می‌تواند حداقل با ۴ پیوند هیدروژنی با ۴ مولکول آب دیگر در ارتباط باشد.

د) هنگام قرارگیری مولکول آب در میدان الکتریکی سر اکسیژن آن در جهت قطب مثبت میدان قرار می‌گیرد.

۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه (۱): مولکول دی‌متیل‌اتر به دلیل وجود اتم اکسیژن (بخش قطبی)، یک مولکول قطبی است.

۳ عنصر ۳ عنصر

گزینه (۳):

گزینه (۴):

شمار کاتیون
شمار آئیون

$$\frac{2}{1} > \frac{1}{1}$$

۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تنها عبارت دوم درست است. بررسی موارد:

الف) نادرست، از فرمول MgCl_2 رسانایی دو محلول را مقایسه می‌کنیم:

$$\text{MgCl}_2 : 0/5 \times 2 = 1/5$$

$$\text{NaCl} : 0/9 \times 2 = 1/8$$

ب) درست، مواد در حالت جامد، برهم‌کنش بین مولکولی اقوی‌تری دارند.

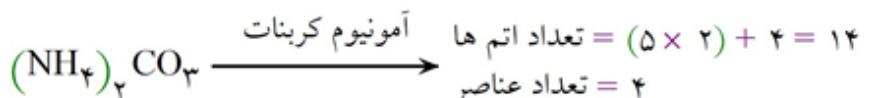
ج) نادرست، گشتاور دوقطبی با افزایش قطبیت مولکول، افزایش می‌یابد.

د) نادرست، سه ترکیب H_2O , NH_3 و HF توانایی برقراری پیوند هیدروژنی دارند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. موارد «الف» و «ب» صحیح می‌باشند. بررسی موارد:

ب) درست

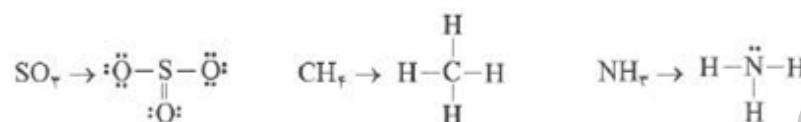
$$\frac{\text{نسبت تعداد اتم ها به تعداد عناصر}}{\longrightarrow} = \frac{14}{4} = \frac{7}{2}$$

$$\frac{\text{نسبت تعداد اتم ها به تعداد عناصر}}{\longrightarrow} = \frac{5}{3}$$

$$\Rightarrow \frac{\frac{7}{2}}{\frac{5}{3}} = \frac{21}{10} = 2\frac{1}{10}$$

ج) نادرست

SO_4^{2-} و CH_4 به دلیل یکسان بودن اتم‌های اطراف اتم مرکزی و نبودن الکترون ناپیوندی بر روی اتم مرکزی ناقطبی می‌باشند، اما NH_3 به دلیل وجود الکترون‌های ناپیوندی بر روی اتم مرکزی قطبی بوده و در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کند.

د) نادرست، با توجه به شکل نمایش داده شده، پیوندهای A و B به ترتیب کوالانسی و هیدروژنی می‌باشند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عبارت‌های «الف»، «ج» و «د» درست هستند. شکل‌های ۱، ۲ و ۳ به ترتیب مربوط به حالت‌های فیزیکی گاز، مایع و جامد هستند.

الف) بیشترین تعداد پیوند هیدروژنی در حالت بین (شکل ۳) وجود دارد.

ب) در شکل ۲ (حالت مایع) بین مولکول‌های آب پیوند هیدروژنی قوی تشکیل می‌شود.

ج) با پیخ زدن آب، حجم افزایش می‌یابد و چگالی کمتر می‌شود، بنابراین چگالی شکل (۲) کمتر از شکل (۱) است.

د) ترتیب انرژی جنبشی مولکول‌های آب به صورت $1 < 2 < 3$ است.

جامد مایع گاز

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

از بین مولکول‌های داده شده، H_2O و H_2S قطبی بوده و در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کنند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. زیرا، مولکول‌های هیدروژن سولفید و مولکول‌های اوزون قطبی هستند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۱۰) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گشتاور دوقطبی مولکول‌های اوره، اتیلن گلیکول اوزون و هیدروژن سولفید، بزرگ‌تر از صفر است.

۱۱) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی موارد:

الف) BD_3 همان NF_3 است که قطبی بوده و گشتاور دوقطبی آن بزرگ‌تر از صفر است.

ب) AD_4 همان CF_4 است که ناقطبی بوده و گشتاور دوقطبی آن صفر است در حالی که NO_2 قطبی است.

ج) O_2 و N_2 بیشترین حجم هواکره را اشغال می‌کند.

د) AC_2 همان CO_2 است که خطی و ناقطبی است.

۱۲) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌های نادرست:

نیتروژن، فسفر و آرسنیک سه عنصر نخست گروه ۱۵ هستند. نقطه‌ی جوش NH_3 همانند دو ترکیب دیگر AsH_3 و PH_3 (پایین‌تر از 0°C) است. (حذف گزینه‌های ۲ و ۴).

بین دو ترکیب قطبی AsH_3 و PH_3 نیز، نقطه‌ی جوش AsH_3 که جرم و حجم بزرگ‌تری دارد. بالاتر است. (حذف گزینه ۳).

۱۳) گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۱۴) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معادله‌ی موازن شدهٔ واکنش موردنظر به صورت زیر است:

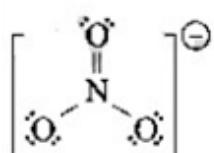

مولکول‌های H_2O قطبی بوده و در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کنند.

$$\frac{\text{مول H}_2\text{O}}{\text{میلی لیتر O}_2} = \frac{(\text{STP})\text{O}_2}{0.4\text{mol}} = \frac{\text{x mL}}{10 \times 22400} \Rightarrow x = 896 \text{ mL O}_2$$

۱۵) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عنصرهای A، D، E، G و J به ترتیب C_6F_6 ، O_8 ، N_7 ، O_7N_7 و Ne_1 هستند. در

آنیون DE_3^- یا NO_3^- ، اتم مرکزی، فاقد جفت الکترون ناپیوندی است.

۱۶) گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

زیرا، در ساختار آب، آرایش مولکول‌ها در حالت جامد به گونه‌ای است که در آن، اتم‌های اکسیژن در رأس حلقه‌های شش ضلعی قرار دارند و در آب در حالت مایع، با این که مولکول‌ها، پیوندهای هیدروژنی قوی دارند، اما روی هم می‌لغزند و جابه‌جا می‌شوند.

۱۷) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به صفحه ۱۱۵ کتاب درسی مراجعه شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به جز مورد اول، در سایر موارد، مولکول‌های H_2S و H_2O با هم تشابه دارند.

۱۸

نقطه جوش ($^{\circ}C$)	حالت فیزیکی ($25^{\circ}C$)	جرم مولی ($g \cdot mol^{-1}$)	قطبیت مولکول	مدل فضا پرکن	فرمول شیمیایی	ماده
۱۰۰	مایع	۱۸	قطبی		H_2O	آب
-۶۰	گاز	۳۴	قطبی		H_2S	هیدروژن سولفید

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مولکول‌های CO_2 , O_2 , CH_4 و F_2 ناقطبی بوده و در میدان الکتریکی، جهت‌گیری نمی‌کنند.

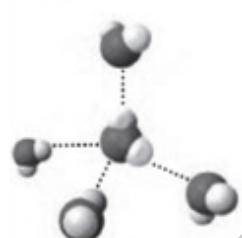
۱۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

۲۰

- (۱) سنگ کلیه افزون بر زمینه‌ی ژئوئیکی می‌تواند به دلیل تغذیه‌ی نامناسب، کم تحرکی، مصرف بیش از حد نمک خوراکی، نوشیدن کم آب، مصرف پروتئین حیوانی و لبیات و نیز اختلالات هورمونی ایجاد شود.
- (۲) اتم اکسیژن، سر منفی و اتم‌های هیدروژن، سر مثبت مولکول آب را تشکیل می‌دهند.
- (۴) پیوند هیدروژنی، قوی‌ترین نیروی بین‌مولکولی در موادی است که در مولکول آنها، اتم H به یکی از اتم‌های O و F با پیوند اشتراکی متصل است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مطابق شکل زیر، هر مولکول آب حداقل با ۴ مولکول H_2O مجاور خود، پیوند هیدروژنی تشکیل می‌دهد.

۲۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. موارد «ب» و «ج» درست است. بررسی موارد نادرست:

- (الف) H_2O و H_2S ، هر دو قطبی هستند ولی بین مولکول‌های آب پیوند هیدروژنی وجود دارد به همین دلیل نقطه جوش بیش‌تری دارند.

د) نقطه جوش NO بیش‌تر است چون قطبی است، ولی N_2 ناقطبی است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مولکول‌های قطبی در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کنند. HI , CO , H_2S , HCl , NH_3 و H_2O همگی قطبی هستند.

۲۳

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گشتاور دوقطبی (M) مولکول‌ها را با یکای دبای (D) گزارش می‌کنند.

۲۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سه ترکیب H_2S , H_2O , HCl از مولکول‌های قطبی تشکیل شده و در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کنند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مقایسه‌ی نقطه‌ی جوش میان چهار ترکیب داده شده به صورت زیر است: $\text{H}_2\text{O} > \text{C}_2\text{H}_5\text{OH} > \text{HF} > \text{NH}_3$ ۲۶

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عبارت‌های اول و سوم درست هستند. بررسی سایر عبارت‌ها:

- pH محلول HF بزرگ‌تر از دو محلول دیگر می‌باشد.
- تنها HF می‌تواند پیوند هیدروژنی تشکیل دهد.

۲۷

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. همه موارد درست هستند. بررسی علت درستی هر مورد:

- مورد اول: وجود پیوند هیدروژنی در مولکول‌های اتانول
- مورد دوم: وجود پیوند هیدروژنی در مولکول‌های آمونیاک
- مورد سوم: HF دارای پیوند هیدروژنی است و جرم مولی HBr از HCl بیش‌تر است.
- مورد چهارم در HF بخش عمده نیروهای بین‌مولکولی مربوط به پیوند هیدروژنی است.

۲۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پیوندهای هیدروژنی بین مولکول‌های آب از پیوندهای هیدروژنی میان مولکول‌های اتانول قوی‌تر است. ۲۹

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

گزینه (۱): نادرست: در مولکول SO_2 , اتم‌های اکسیژن نسبت به گوگرد نافلزتر است، پس الکترون‌های اشتراکی را بیش‌تر به سمت خود جذب می‌کند، پس اکسیژن تمایل دارد به سمت صفحه با بار مثبت جهت‌گیری کند.

گزینه (۲): درست

۳۰

گزینه (۳): نادرست: در مولکول NO_2 نیز اتم‌های اکسیژن نسبت به نیتروژن نافلزتر است، پس الکترون‌های اشتراکی را بیش‌تر به سمت خود جذب می‌کند، بنابراین اکسین تمایل دارد به سمت صفحه با بار مثبت جهت‌گیری کند.

گزینه (۴): نادرست: CO_2 به دلیل آن‌که یک مولکول ناقطبی است در میدان الکتریکی جهت‌گیری نمی‌کند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به جز پیوندهای هیدروژنی، به نیروهای جاذبه بین مولکولی، نیروهای واندروالس می‌گویند. ۳۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هر ۴ مولکول قطبی بوده و HF توانایی تشکیل پیوند هیدروژنی را نیز دارد، بنابراین HF بیش‌ترین نقطه‌ی جوش را دارد. سه ماده دیگر را باید با استفاده از رابطه جرم مولی و نقطه‌ی جوش با هم مقایسه کرد.

$$\text{HBr} = 81 \text{ g.mol}^{-1}, \text{ HCl} = 36.5 \text{ g.mol}^{-1}, \text{ PH}_3 = 34 \text{ g.mol}^{-1}$$

$$\Rightarrow \text{HF} > \text{HBr} > \text{HCl} > \text{PH}_3$$
۳۲

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی موارد:

الف) نادرست: نقطه‌ی جوش H_2O نسبت به H_2S به دلیل وجود پیوند هیدروژنی، تفاوتی برابر با 160°C دارد.

ب) نادرست: نیروهای بین مولکولی، نیروهایی است که مولکول‌های مواد به حالت جامد و مایع را در کنار یکدیگر نگه می‌دارد.

ج) نادرست: Na_2S یک ترکیب یونی است.

د) درست

۳۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برهم کنش میان مولکول‌های هیدروژن فلورید (HF)، آمونیاک (NH_3) و آب سنگین (H_2O) که در آنها اتم هیدروژن به ترتیب به اتم‌های فلور، نیتروژن و اکسیژن متصل است، از نوع پیوند هیدروژنی است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در آرایش الکترونی اتم عنصر S_{۱۶} که در زیر آمده است $\frac{3}{8} \text{S} = 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^4$ دارای عدد کوانتموی $= 1$ (زیرلایه‌ی S) هستند و بقیه در زیرلایه‌ی p جای دارند:

بررسی عبارت‌ها:

(آ) H_2S در دمای اتاق گازی شکل است.

(ب) اتم S با گرفتن دو الکترون و تشکیل آنیون S^{2-} به آرایش الکترونی گاز نجیب Ar می‌رسد.

(پ) آتش‌شان‌های فعال منبع تولید گاز SO_2 هستند.

(ت) گشتاور دو قطبی مولکول‌های SO_2 و SO_3 به ترتیب بزرگ‌تر از صفر و برابر با صفر است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. a) برخلاف سه ترکیب دیگر، ناقطبی بوده و نقطه‌ی جوش آن کم‌تر از آن‌ها است (حذف گزینه‌های ۲ و ۳). از طرفی میان هر کدام از دو ترکیب C و d، پیوند هیدروژنی تشکیل می‌شود و نقطه‌ی جوش این دو ترکیب به نسبت بالا است. اما چون پیوندهای هیدروژنی تشکیل شده ناشی از اکسیژن، قوی‌تر از نیتروژن است، نقطه‌ی جوش C بالاتر از d خواهد بود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هر کدام از مولکول‌های H_2O و HF به ترتیب با ۴ و ۲ مولکول مجاور خود پیوند هیدروژنی تشکیل می‌دهند. به همین علت نقطه‌ی جوش H_2O (100°C) بالاتر از نقطه‌ی جوش HF (19°C) است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. HF پیوند هیدروژنی می‌دهد و نسبت به HCl، راحت‌تر از حالت گاز به مایع تبدیل می‌شود. NH_3 نسبت به PH_3 نقطه‌ی جوش بالاتر دارد.

CO قطبی و N_2 ناقطبی است، به همین دلیل CO راحت‌تر مایع می‌شود. (وقتی دو مولکول جرم و حجم نزدیک به هم دارند، مولکول قطبی جاذبه‌ی قوی‌تری خواهد داشت.) Cl_2 جرم و حجم بیش‌تری نسبت به F_۲ دارد و نقطه‌ی جوش بالاتری دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عبارت‌های «آ» و «ت» درست هستند. بررسی عبارت‌های نادرست:

(ب) انحلال‌پذیری مواد کم محلول در آب C^{25° بین $0/01$ تا ۱ گرم است.

(پ) سالانه میلیون‌ها تن نمک خوراکی را از تبخیر آب دریا (روش تبلور) تهیه می‌کنند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به متن کتاب صفحه‌ی ۱۱۴ و جدول با هم بیندیشیم صفحه‌ی ۱۱۵ مراجعه شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

در میدان الکتریکی مولکول‌های آب از طرف اتم‌های H جذب قطب منفی و از طرف O جذب قطب مثبت می‌شوند. (جهت‌گیری می‌کنند).

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. زیرا، انحلال پذیری مواد در آب تابع قطبیت آنها است و انحلال ز در هگزان، از دو ماده دیگر کمتر است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. زیرا، هر چه ترکیبی قطبی‌تر باشد، گشتاور دو قطبی آن بیشتر است. CO_2 ترکیبی ناقطبی و H_2S قطبی‌تر از H_2O است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به مدل فضایپرکن، مولکول H_2S قطبی است و نوع جاذبه بین مولکولی آن دوقطبی-دوقطبی است و با توجه به نقطه جوش آن در دمای 25°C گازی‌شکل است. آب چون O متصل به H دارد می‌تواند بین مولکول‌هایش پیوند هیدروژنی برقرار کند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. زیرا، با وجود این‌که NH_3 از دو ترکیب دیگر سبک‌تر است، ولی به دلیل پیوند هیدروژنی، دمای جوش بالاتری دارد. همچنین، دو ترکیب دیگر، توان ایجاد پیوند هیدروژنی را ندارند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. زیرا، ساختار لوویس مولکول PCl_3 به صورت $\begin{array}{c} \ddot{\text{P}} \\ | \\ \text{Cl}-\ddot{\text{C}}\text{l}-\ddot{\text{C}}\text{l}-\ddot{\text{C}}\text{l}: \end{array}$ است و توزیع بارهای الکترویکی در آن، متقارن نیست.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. رفتار هر چهار مولکول درست نشان داده شده است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نیروی بین مولکولی در I_2 جامد قوی‌تر از Br_2 مایع و در برم نیز قوی‌تر از گازهای N_2 CO است.

از طرفی جرم مولی گازهای CO و N_2 با هم برابر است، اما چون مولکول‌های CO برخلاف N_2 ، قطبی هستند، نیروی بین مولکولی در کربن مونوکسید، قوی‌تر از نیتروژن است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مقایسه‌ی درست به صورت $\text{O}_3 < \text{O}_2 < \text{N}_2$ است.

(۳) مقایسه‌ی درست به صورت $\text{O} < \text{HF} < \text{H}_2\text{O} < \text{NH}_3$ است.

(۴) مقایسه‌ی درست به صورت $\text{HCl} < \text{HBr} < \text{HF} < \text{HCl}$ است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مولکول‌های قطبی در میدان الکترویکی جهت‌گیری می‌کنند. در شماری از مولکول‌های قطبی مانند HCN ، اتم مرکزی قادر جفت الکترون ناپیوندی است.

(۳) آب تنها ماده‌ای است که به هر سه حالت جامد، مایع و گاز (بخار) در طبیعت یافت می‌شود.

(۴) گشتاور دوقطبی مولکول‌های H_2O در حدود $1/85\text{D}$ است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در ساختار بین، اطراف هر مولکول H_2O ، چهار پیوند هیدروژنی وجود دارد که دو مورد آن‌ها توسط دو اتم هیدروژن (یعنی هر اتم هیدروژن، یک پیوند هیدروژنی) و دو مورد دیگر توسط جفت الکترون‌های ناپیوندی اتم اکسیژن تشکیل شده‌اند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. زیرا، هر چهار مورد درست است.

۵۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. زیرا، H_2S در شرایط معمولی به صورت گاز است.

۵۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. زیرا، گشتاور دوقطبی مولکول آب از ژشتاور دوقطبی مولکول هیدروژن سولفید، بیشتر است.

۵۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. زیرا، برم در دمای اتاق ($25^{\circ}C$) و فشار یک اتمسفر، به حالت مایع است.

۵۶

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌های نادرست:

۵۷

گزینه ۱: گشتاور دوقطبی مولکول‌های H_2O از مولکول‌های H_2S بیشتر است.

گزینه ۲: به جز پیوند هیدروژنی، به نیروهای جاذبه بین مولکولی، نیروهای واندروالس می‌گویند.

گزینه ۳: هر مولکول آب می‌تواند حداقل با ۴ پیوند هیدروژنی با ۴ مولکول آب دیگر در ارتباط باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دلیل نادرستی عبارت‌ها:

۵۸

(الف) آب تنها ماده‌ای است که به هر سه حالت جامد، مایع و گاز (بخار) در طبیعت یافت می‌شود.

(ب) آب بخلاف دیگر مایعات، به هنگام انجماد افزایش حجم پیدا می‌کند.

(پ) شکل مولکول‌های آب، خمیده (V شکل) است.

(ت) میله شیشه‌ای بر اثر مالش با موهای خشک، باردار شده و باریکه آب را منحرف می‌کند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به هنگام انجماد آب، میانگین تعداد پیوندهای هیدروژنی هر مولکول آب افزایش پیدا می‌کند و موجب ایجاد یک شبکه منظم و به تبع آن ایجاد فضای خالی میان مولکول‌ها و افزایش حجم آب می‌شود و باعث می‌شود که دیواره یاخته‌ای که در آن وجود دارد تخریب شود.

۵۹

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. آب در حالت گازی شکل پیوند هیدروژنی ندارد. در حالت مایع هر مولکول آب به طور میانگین بین ۲ تا ۳ پیوند هیدروژنی تشکیل می‌دهد و در حالت جامد این تعداد به ۴ می‌رسد.

دلیل نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: شرط داشتن پیوند هیدروژنی آن است که در هریک از مولکول‌ها، اتم هیدروژن با یکی از سه اتم F، O و N پیوند کووالانسی داشته باشد.

۶۰

گزینه ۲: در مولکول آب، هر اتم اکسیژن می‌تواند با اتم هیدروژن مولکول مجاور پیوند هیدروژنی برقرار کند.

گزینه ۳: نیروهای بین‌مولکولی در اتانول از نوع هیدروژنی و در متان از نوع نیروهای واندروالس هستند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دلیل نادرستی عبارت‌ها:

۶۱

(ب) در میدان الکتریکی، اتم Cl در مولکول‌های HCl به سمت قطب مثبت قرار می‌گیرد.

(پ) نقطه جوش F_2 کمتر از HCl است و بهمین دلیل سخت‌تر به مایع تبدیل می‌شود.

(ت) گشتاور دوقطبی F_2 برابر با صفر است، ولی HCl قطبی است و گشتاور دوقطبی آن بیشتر از صفر است.

بنابراین جمع گشتاور دوقطبی این دو مولکول نمی‌تواند صفر باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. همگی مولکول‌ها قطبی هستند و در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کنند.

۶۲

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مولکول آمونیاک (NH_3) به دلیل توانایی تشکیل پیوند هیدروژنی، نیروی جاذبه بین مولکولی قوی‌تری نسبت به PH_3 و AsH_3 داشته و نقطه جوش بالاتری دارد.

۶۳

در بین PH_3 و AsH_3 ، دمای جوش AsH_3 به دلیل جرم مولی بیشتر از PH_3 بالاتر است.

۶۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. آب، اتانول، آمونیاک و هیدروژن فلورورید به دلیل داشتن پیوندهای $H-O-H$ و $N-H$ توانایی تشکیل جاذبه بین مولکولی قوی به نام پیوند هیدروژنی را دارند.

۶۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در جرم مولی مشابه بین دو ترکیب مولکولی، ترکیبی که مولکولهای قطبی دارد مانند CO ، دارای نقطه جوش بالاتر و جاذبه بین مولکولی قوی تری نسبت به مولکولهای ناقطبی N_2 می باشد.

۶۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از بین مولکولهای داده شده، کربن دی اکسید (CO_2)، متان (CH_4) و اکسیژن (O_2) دارای گشتاوری دوقطبی صفر هستند.

۶۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مولکولهای هیدروژن سولفید (H_2S)، آمونیاک (NH_3)، کربن مونوکسید (CO) و هیدروژن کلرید (HCl) قطبی هستند و در میدان الکتریکی جهتگیری می کنند. دو ترکیب متان (CH_4) و کربن دی اکسید (CO_2) از مولکولهای ناقطبی تشکیل شده اند و در میدان الکتریکی جهتگیری نمی کنند.

۶۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از آنجا که ترکیب مولکولی A در هگزان (ناقطبی) حل نمی شود، می توان دریافت که A قطبی است. این که آب ماده ای B را می تواند در خود حل کند، به این معناست که B نیز قطبی است. کربن دی سولفید (CS_2) از مولکولهای ناقطبی تشکیل شده است و با توجه به این که مخلوط C با آن، یک مخلوط همگن است، می توان نتیجه گرفت که C ناقطبی است. به این ترتیب، احتمالاً مخلوط A و B همگن، مخلوط A و C، ناهمگن، مخلوط B و C ناهمگن و مخلوط C و آب نیز ناهمگن خواهد بود.

۶۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. • مولکول CH_2Cl_2 قطبی است و مقدار گشتاور دو قطبی آن مثبت است ($+ \mu$). بنابراین اگر اتم های کلر آن را با اتم های هیدروژن جایگزین کنیم به مولکول CH_4 تبدیل می شود که ناقطبی بوده و مقدار گشتاور دوقطبی آن صفر است. • مولکول CCl_4 ناقطبی بوده و مقدار گشتاور دوقطبی آن صفر است. بنابراین اگر اتم های کلر آن را با اتم های هیدروژن جایگزین کنیم به مولکول ناقطبی CH_4 تبدیل می شود که باز هم مقدار گشتاور دوقطبی آن صفر است.

۷۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ساختار لوویس هر ترکیب، شمار الکترون های ناپیوندی لایه ظرفیت اتم ها و پیروی اتم ها از قاعده هشتایی را در آن ترکیب نشان می دهد.

۷۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه ها:

(۱) مقایسه درست به صورت $O_3 < O_2 < N_2$ است.

(۲) مقایسه درست به صورت $NH_3 < HF < H_2O$ است.

(۳) مقایسه درست به صورت $HCl < HBr < HF$ است.

۷۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به جز عبارت (پ)، بقیه عبارت ها درست هستند. گستاور دو قطبی دو ترکیب قطبی H_2S و CO بزرگ تر از صفر است.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی ۱: ید جامد مولکولی و NaCl جامد یونی است و در جامدات یونی نسبت به جامدات مولکولی اختلاف نقطه‌ی ذوب و جوش زیاد است.

گزینه‌ی ۲: سدیم کلرید ترکیب یونی است و در حالت جامد نارسانا است اما در حالت مذاب و محلول یون‌ها آزاد هستند و جریان الکتریسیته را هدایت می‌کنند، اما ید جامد مولکولی است، نه الکترون آزاد دارد و نه تشکیل یون می‌دهد، به همین علت رسانایی ندارد.

گزینه‌ی ۳: در آب قطبیت پیوند و مولکول باعث می‌شود تا مانند ذرات باردار در میدان الکتریکی جهت‌گیری نماید.

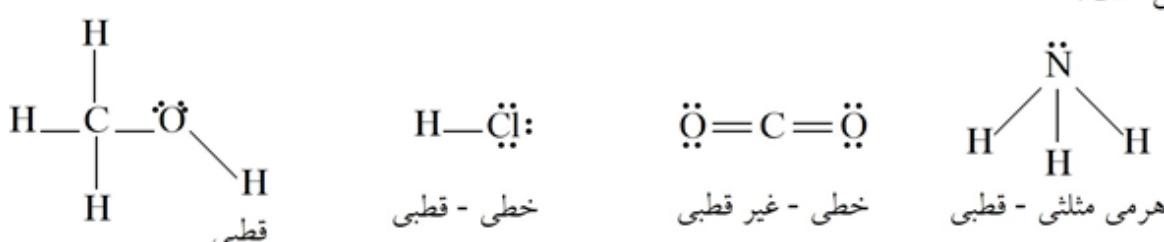
گزینه‌ی ۴: در مجموعه ترکیبات شناخته شده، پیوندهای کاملاً یونی و کاملاً قطبی بسیار اندک هستند و به طور عملده براساس خواص فیزیکی و شیمیایی این ترکیبات تقسیم‌بندی می‌شوند.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. متانال (HCHO) توانایی تشکیل پیوند هیدروژنی ندارد (علت حذف گزینه‌های ۱ و ۴). مقایسه‌ی نقطه‌ی جوش NH₃ و HF در گزینه‌ی ۳ درست است. (علت حذف گزینه‌ی ۳).

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. دمای جوش H₂S از دمای جوش سه ترکیب دیگر پایین‌تر است. زیرا O H₂O پیوند هیدروژنی تشکیل می‌دهد و قطبیت آن زیاد است. H₂Te و H₂Se سنگین‌تر از H₂S اند و دمای جوش بالاتری دارند.

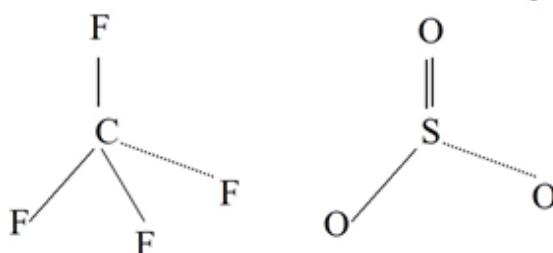
گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. قوی‌ترین جاذبه‌ی بین مولکولی پیوند هیدروژنی است. ولی پیوند هیدروژنی بسیار ضعیفتر از پیوندهای کووالانسی یا یونی است.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. مولکول CO₂ دارای پیوندهای قطبی C=O است ولی به دلیل ساختار متقارن فاقد گشتاور دو قطبی است.

همان‌طور که بارها گفته شده مولکول قطبی، مولکولی است که پیوندهای قطبی دارد و بردارهای قطبیت پیوندها در آن هم‌دیگر را خشی نمی‌کنند. پس اشکالی که متقارن هستند و جفت الکترون غیر پیوندی در اتم مرکزی ندارند، غیر قطبی هستند.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. هر دو مولکول دارای ۴ جفت الکترون پیوندی هستند.

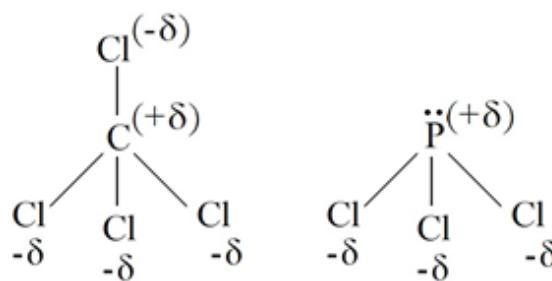

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. روند تغییر نقطه‌ی جوش هیدریدهای گروه ۱۴ منظم است در صورتی که به علت پیوند هیدروژنی، هیدریدهای گروه ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ روند نامنظم دارند.

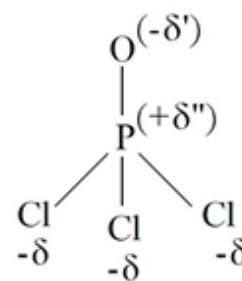
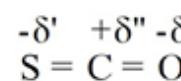
گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. MgO یک جامد یونی است که چگالی باریون‌های سازنده‌ی آن یعنی Mg^{2+} و O^{2-} بسیار بالاست. از این‌رو نقطه‌ی ذوب بسیار بالایی دارد.

۸۰

متقارن و غیر قطبی
(مرکز بار مثبت و
منفی یکسان
است).

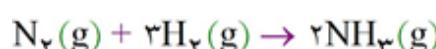
غیرمتقارن و قطبی
(مرکز بار مثبت و
منفی غیر یکسان
است).

غیرمتقارن و قطبی
(مرکز بار مثبت و
منفی غیر یکسان
است).

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. عنصر ۸۲ چهار الکترون کمتر از نزدیکترین گاز نجیب خود (۸۶) دارد. و دارای آرایش $2^2 6p^6 6s^2 5d^{10} 4f^{14} Xe^{82}$ می‌باشد. پس به گروه چهارم اصلی تعلق داشته و جزو عناصر واسطه نمی‌باشد و هم خانواده کربن و سلیسیوم است. این عنصر Pb بوده و معمولاً اعداد اکسایش $+2$ و $+4$ را دارد مثلاً در $PbCl_2$ و PbO_2 .

۸۲

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

۸۳

$$H_2 : \frac{10}{3} \text{ اضافی}$$

$$N_2 : \frac{1}{1} \text{ محدود کننده}$$

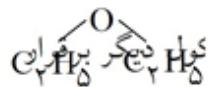
$$1\text{mol } N_2 \times \frac{2\text{mol } NH_3}{1\text{mol } N_2} \times \frac{17\text{gr } NH_3}{1\text{mol } NH_3} = 34\text{gr } NH_3 \text{ مقدار ثوری}$$

$$\frac{\text{مقدار عملی}}{\text{مقدار ثوری}} \times 100 = \frac{10/2\text{gr}}{34\text{gr}} \times 100 = 30\% \text{ بازده واکنش}$$

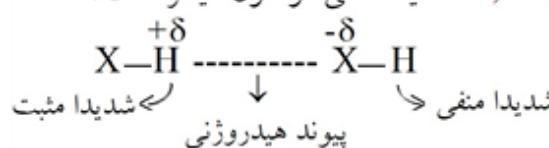
گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. پیوند هیدروژنی بین H متصل به N, O, F و یکی از همین اتم‌های گروه F, O, N تشکیل می‌شود. و دلیل تشکیل آن الکترونگاتیوی زیاد این اتم‌ها و ایجاد بار مثبت جزئی زیاد در اتم H می‌باشد.

۸۴

در بین مولکول‌ها، همه‌ی مولکول‌ها دارای دو شرط مذکور هستند به جز گزینه‌ی (۴)، زیرا NH_4^+ روی N دارای جفت الکترون ناپیوندی و باز منفی کافی برای ایجاد پیوند هیدروژنی نمی‌باشد زیرا پیوند هیدروژنی نوعی پیوند از نوع جاذبه‌ی الکترواستاتیک بین اتم H بسیار مثبت یک مولکول و اتم F, O, N شدیداً منفی مولکول دیگر است.

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به آرایش الکترونی داده شده‌ی عناصر به ترتیب عبارت‌اند از:

نام:	A	B	C	D	E	F
عنصر:	S	Cl	P	F	Si	B
	↓	↓	↓	↓	↓	↓

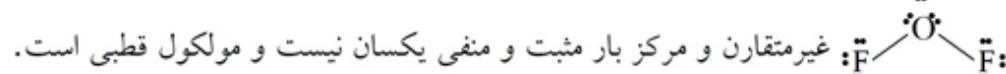
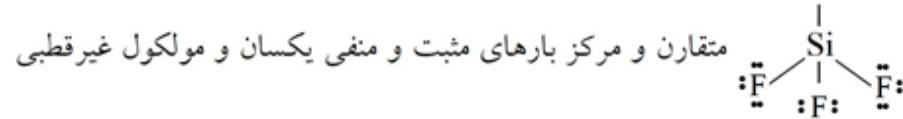
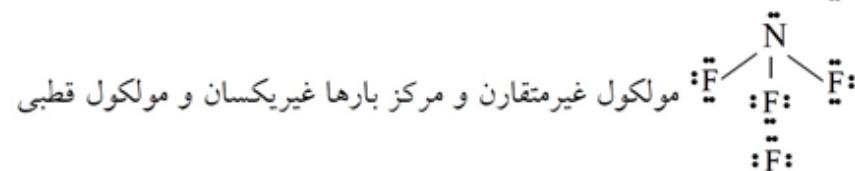
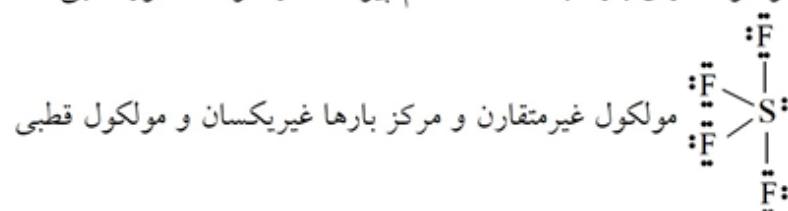
بور سیلیسیم فلورور فسفر کلر گوگرد

قطبی و پیوندها کووالانسی $\text{SF}_4^- : \text{AD}_4^+$
 غیرقطبی و پیوندها کووالانسی $\text{SiCl}_4^- : \text{EB}_4^+$
 پیوند کووالانسی و یون منفی $\text{BF}_4^- : \text{FD}_4^-$
 پیوند کووالانسی و یون مثبت $\text{PCl}_4^+ : \text{CB}_4^+$

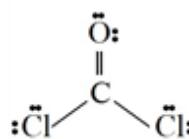
ترکیب‌ها به صورت زیر است \rightarrow

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. پیوند قطبی، پیوندی است که بین دو اتم مختلف برقرار می‌شود و مولکول قطبی، مولکولی است که مرکز بارهای مثبت و منفی آن یکسان نباشد یعنی یک طرف مولکول دارای بار منفی و یک طرف مولکول دارای بار مثبت است. تمام پیوندها در سؤال مذکور قطبی‌اند اما مولکول‌ها لزوماً قطبی نیستند.

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. ۸۸

 غیرمتقارن است و لذاست که مرکز بارهای مثبت و منفی یکسان نیست و غیرقطبی است.

متقارن و مرکز بار مثبت و منفی هر دو روی C و غیرقطبی $\text{:O} = \text{C} = \text{O}:$

متقارن و مرکز بار مثبت و منفی هر دو روی Be و غیرقطبی $\text{:F} - \text{Be} - \text{F}:$

متقارن و مرکز بار مثبت و منفی هر دو روی B و غیرقطبی $\begin{array}{c} \text{:F} \\ | \\ \text{:B} \quad | \quad \text{F} \\ | \\ \text{:F} \end{array}$

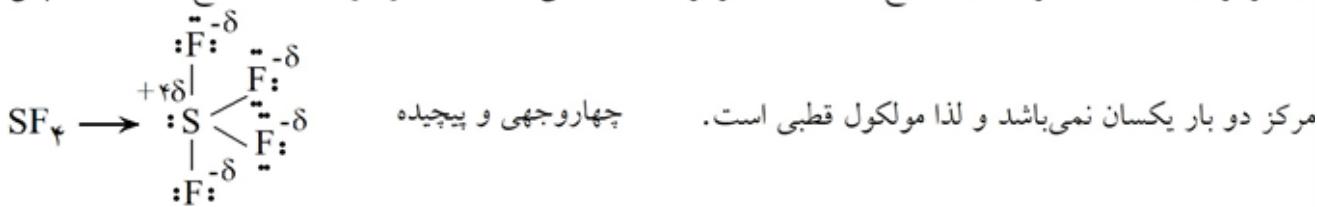

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

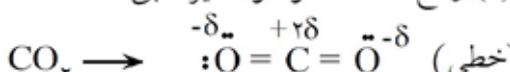
۱) چون مرکز بارهای مثبت و منفی بر روی B واقع شده است و به عبارتی دیگر مولکول، یک مولکول متقارن است

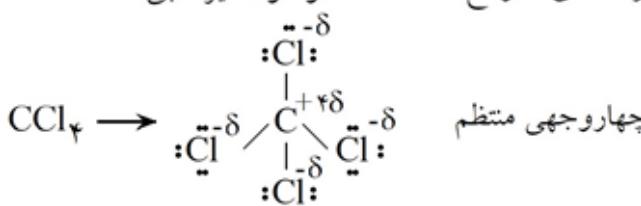
۲) مرکز بارهای مثبت بر روی S واقع شده است، مرکز بارهای منفی در سمت مولکول‌های F واقع شده است، پس

۳) چون مولکول متقارن است و مرکز بارهای مثبت و منفی در یک نقطه (C) واقع شده‌اند، مولکول غیرقطبی است.

۴) چون مولکول متقارن است و مرکز بارهای مثبت و منفی در نقطه‌ی C واقع شده است، مولکول غیرقطبی است.

مولکول قطبی مولکولی است که در آن مرکز بارهای مثبت و منفی یکسان نباشد. روش دیگر آن است که از بردارهای قطبیت استفاده کنیم. در این روش در هر پیوند، برداری از سر مثبت به سر منفی رسم می‌کنیم. در هر مولکولی که بردارها هم را خشی نکنند مولکول قطبی می‌باشد.

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. کربن‌دی‌اکسید و نیتروژن، جامد‌های مولکولی‌ای هستند که در دمای اتاق هم به حالت گاز هستند و برم در دمای اتاق به حالت مایع است ولی ید در دمای اتاق به حالت جامد است. فشار بخار برم و ید خیلی بالا است و حتی در دمای معمولی می‌توان بخار قرمزرنگ برم را در بالای سطح برم مایع و بخار بنفسرنگ ید را در بالای ید جامد مشاهده کرد. در بین مولکول‌های ید، نیروهای واندروالنسی وجود دارد که اگر به مولکول‌های ید گرمای کافی داده شود، می‌توان بر این نیروهای واندروالنسی غلبه کرد و از حالت جامد، مستقیماً به حالت گاز رفت (تصعید).

جامدهای مولکولی در ساختار خود به شکل مولکولی می‌باشند یعنی مشکل از مولکول‌های مجزا هستند. بین مولکول‌های این مواد دو نوع پیوند بین مولکولی برقرار است:

- (۱) پیوندهای قطبی-قطبی ← که مخصوص مولکول‌های قطبی است.

(۲) پیوندهای غیرقطبی-غیرقطبی ← که مخصوص مولکول‌های غیرقطبی است.
در بین این دو نوع پیوند مولکولی، پیوندهای قطبی-قطبی همواره قوی‌تر از غیرقطبی-غیرقطبی هستند اما در بین خود پیوندهای قطبی قطبی نیز پیوندهای هیدروژنی از همه قوی‌تر است و بعد از آن پیوندهایی که دارای قطبیت بیشتری هستند و در بین پیوندهای غیرقطبی غیرقطبی هرچه حجم یا جرم مولکول بزرگ‌تر باشد، پیوند قوی‌تر می‌باشد.

پس در مقایسه‌ی نیروی بین مولکولی داریم: پیوند غیرقطبی غیرقطبی > پیوند قطبی قطبی غیرهیدروژنی > پیوند هیدروژنی

با توجه به مطلب فوق گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ همه غیرقطبی‌اند پس پیوند هیدروژنی در بین مولکول‌های آب از بقیه قوی‌تر است.

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. پیوند هیدروژنی میان H از یک مولکول و یکی از سه اتم F, O یا N از مولکول دیگر برقرار می‌شود. پس تشکیل هیدروژنی میان مولکول‌های HCl امکان‌پذیر نیست.

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. گازی سریع‌تر به حالت مایع درمی‌آید که نیروهای بین مولکولی آن قوی‌تر باشد. به نیروهای بین مولکولی هر گزینه دقت کنید:

- ۱) دوقطبی - دوقطبی
- ۲) ناقطبی - ناقطبی (جادبهی نشری لوندون)
- ۳) ناقطبی - ناقطبی (جادبهی نشری لوندون)
- ۴) ناقطبی - ناقطبی (جادبهی نشری لوندون)

همان‌طور که می‌دانید نیروهای (دوقطبی - دوقطبی) از نیروهای (ناقطبی - ناقطبی) قوی‌تر هستند، بنابراین گاز CO سریع‌تر به حالت مایع درمی‌آید.

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. CO_2 و N_2 جرم و حجم نزدیک به هم دارند پس مولکول قطبی جاذبه‌ی قوی‌تر و نتیجه نقطه‌ی حرنش بالاتری دارد:

نقطه ی جوش $\text{CO} > \text{N}_v$

اگر مواد در حالت استاندارد جامد باشند، ماده‌ای که نقطه‌ی ذوب پایین‌تر دارد راحت‌تر مایع می‌شود اما اگر در حالت استاندارد گاز باشند، ماده‌ای که نقطه‌ی جوش بالاتر دارد راحت‌تر مایع می‌شود.

گزینه‌ی ۴ یا سخی صحیح است. ۹۵

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. آب پیوند هیدروژنی دارد و نسبت به متان که نیروهای واندروالسی ضعیفتر دارد، نقطه‌ی ذوب و جوش بالاتری دارد.

آب قطبی و متان ناقطبی است، پس مولکول‌های آب برخلاف متان در میدان الکتریکی جهت‌گیری می‌کنند.

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. برهم کنش بین ذره‌ای در گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ از نوع «دوقطبی - دوقطبی» است. اما در گزینه‌ی ۲ از نوع بهند هیدروژن است.

۹۸ گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. چون آب پیوند هیدروژنی بین مولکولی دارد دمای جوش بالاتری دارد و بین OF_2 و F_2 چون OF_2 یک مولکول قطبی است و سنگین‌تر، دمای جوش آن نسبت به F_2 بیش‌تر است.

۹۹ گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. هر چه نیروی بین مولکولی، قوی‌تر باشد، مایع شدن آسان‌تر است. در میان تمام گازها چون CF_4 جرم و حجم بیش‌تری دارد. نیروی بین مولکولی قوی‌تر است و آسان‌تر مایع می‌شود.

۱۰۰ گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. اگر مقدار نیروی جاذبه بین مولکول‌های مایع A در مقایسه با مایع B بیشتر باشد، فشار بخار مایع B بیشتر و دمای جوش آن پایین‌تر است.

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴
۲۶	۱	۲	۳	۴
۲۷	۱	۲	۳	۴
۲۸	۱	۲	۳	۴
۲۹	۱	۲	۳	۴
۳۰	۱	۲	۳	۴
۳۱	۱	۲	۳	۴
۳۲	۱	۲	۳	۴

۳۳	۱	۲	۳	۴
۳۴	۱	۲	۳	۴
۳۵	۱	۲	۳	۴
۳۶	۱	۲	۳	۴
۳۷	۱	۲	۳	۴
۳۸	۱	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	۳	۴
۴۰	۱	۲	۳	۴
۴۱	۱	۲	۳	۴
۴۲	۱	۲	۳	۴
۴۳	۱	۲	۳	۴
۴۴	۱	۲	۳	۴
۴۵	۱	۲	۳	۴
۴۶	۱	۲	۳	۴
۴۷	۱	۲	۳	۴
۴۸	۱	۲	۳	۴
۴۹	۱	۲	۳	۴
۵۰	۱	۲	۳	۴
۵۱	۱	۲	۳	۴
۵۲	۱	۲	۳	۴
۵۳	۱	۲	۳	۴
۵۴	۱	۲	۳	۴
۵۵	۱	۲	۳	۴
۵۶	۱	۲	۳	۴
۵۷	۱	۲	۳	۴
۵۸	۱	۲	۳	۴
۵۹	۱	۲	۳	۴
۶۰	۱	۲	۳	۴
۶۱	۱	۲	۳	۴
۶۲	۱	۲	۳	۴
۶۳	۱	۲	۳	۴
۶۴	۱	۲	۳	۴

۶۵	۱	۲	۳	۴
۶۶	۱	۲	۳	۴
۶۷	۱	۲	۳	۴
۶۸	۱	۲	۳	۴
۶۹	۱	۲	۳	۴
۷۰	۱	۲	۳	۴
۷۱	۱	۲	۳	۴
۷۲	۱	۲	۳	۴
۷۳	۱	۲	۳	۴
۷۴	۱	۲	۳	۴
۷۵	۱	۲	۳	۴
۷۶	۱	۲	۳	۴
۷۷	۱	۲	۳	۴
۷۸	۱	۲	۳	۴
۷۹	۱	۲	۳	۴
۸۰	۱	۲	۳	۴
۸۱	۱	۲	۳	۴
۸۲	۱	۲	۳	۴
۸۳	۱	۲	۳	۴
۸۴	۱	۲	۳	۴
۸۵	۱	۲	۳	۴
۸۶	۱	۲	۳	۴
۸۷	۱	۲	۳	۴
۸۸	۱	۲	۳	۴
۸۹	۱	۲	۳	۴
۹۰	۱	۲	۳	۴
۹۱	۱	۲	۳	۴
۹۲	۱	۲	۳	۴
۹۳	۱	۲	۳	۴
۹۴	۱	۲	۳	۴
۹۵	۱	۲	۳	۴
۹۶	۱	۲	۳	۴

۹۷	۱	۲	۳	۴
۹۸	۱	۲	۳	۴
۹۹	۱	۲	۳	۴
۱۰۰	۱	۲	۳	۴

